

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 120—
pol leta . . . 60—
tretji leta . . . 30—
za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
pol leta . . . 70—
tretji leta . . . 35—
za mesec . . . 21—

JUGOSLAVIJA

Na pismene naročbe brez
poštne denarja se ne
moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici

Oglasi se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 1 K,
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica števil. 6/L.
Telefon števil. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
števil. 8. Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Jadransko vprašanje na prvotni točki.

LDU Rim, 1. marca. »Messag-
gero« javlja iz Londona, da je po no-
tah Wilsonovih dospelo jadransko
vprašanje zopet na ono stališče, na
katerem je bilo ob začetku pariške
konference pred več nego enim le-

tom. Pričakovati le, da bodo spričo
zadržanja Wilsonovega kot zaščit-
nika Jugoslavije, vsa pogajanja med
Italijo in Jugoslavijo brezuspešna.
Zato ni vredno, začeti pogajanja.

Za socializacijo obratov v Italiji.

LDU Berlin, 1. marca. »Lokalan-
zeiger« javlja iz Lugana: V vseh
glavnih krajih predilniške industrije
so bili včeraj velikanski shodi, da
se gibanje, ki stremi za tem, da de-
lavci vzamejo obrat v tvornicah v
svoje roke, razširi po vsej Italiji. V
najvažnejši poljedelski provinci
Ferrara stavka 80.000 poljedelskih
delavcev. Zaznamovati je mnogo iz-
redov. Voditelji stavke izjavljajo,

da ni utemeljena bojazen, da je vsled
tega ogrožena prihodnja letina.

LDU Berlin, 1. marca. Kakor jav-
lja »Lokalanzeiger« iz Lugana, so v
provinciji Turin stavkajoči delavci
zasedli dve predilnici, razobesili
rdečo zastavo in organizirali obrat
na lastni račun. V Milanu je 2000
delavcev tvornice avtomobilov
Bianchi zasedlo tvornico.

Boljševiki popuščajo v svojih načelih.

LDU Newyork, 28. febr. Poroče-
valec »Associated Press« v Was-
hingtonu le brzojavil, da je sovjets-
ka Rusija v uradnem brzojavu iz
Moskve stavila velesilam nov mi-
rovni predlog. V tem predlogu so
se sovjeti obvezali, da bodo vodili v
Rusiji demokratsko politiko in da
bodo sklicali konstituantno. Nadalje
so obljubili, da bodo razveljavili de-
krete, ki ne priznava ruskih zu-
nanjih dolgov, in da jih bodo plačali

do 60%. Obljubili so tudi, da bodo
plačali zaostale obresti. Sovjetska
vlada je izjavila, da bo nudila znatne
garancije, zlasti z odstopitvijo kon-
cesij glede srebrnih rudnikov ame-
riškim in angleškim sindikatom.
Sovjeti pa zahtevalo, da se druge
države ne bodo vmešavale v ruske
zadeve. Obenem se izraža želja, da
bi Zedinjene države dovolile Rusiji
kredit.

Horthy — državni upravnik madžarski.

LDU Budimpešta, 1. marca. Po-
vodom volitve državnega upravnika
so glavne ceste mesta bogato
okrašene z zastavami v narodnih in
mestnih barvah. Poslanci so se skoraj
polnoštevilno zbrali k slavnostni
seji narodne skupščine. Galerije so
bile gosto zasedene. V diplomatskih
ložah so prisostvovali sebi mnogo-
številni zastopniki antantnih misli,
avstrijski poslanik in nemški konzul.
Ob poluenaistih je predsednik Ra-
kovszky otvoril sejo in naznanil, da
je predmet dnevnega reda volitev
državnega upravnika. Ker predpisu-
je zakon taho poimensko glasovanje
so oddali poslanci svoje glasove v
poimenskem glasovanju. Oddanih je

bilo 141 glasovnic, od katerih se je
oddalo 131 za Horthyja. Poslanci so
se dvignili raz sedežev in ploskali
več minut. Grof Julij Apponyi je do-
bil 9 glasov. Ena glasov, je bila prazna.
Predsednik je naznanil izid volitve
in dejal: »Izjavljam, da je Nikolaj
Horthy, državni upravnik madžarski.«
Člani zbornice so burno klicali
»Ejlen!«

Horthyjeva častna plača.

LDU Budimpešta, 1. marca. Po
zakonu, predloženem v narodni
skupščini, je državnemu upravniku
Horthyju določena častna plača 3
milijonov kron.

PROTIČEVI NAČRTI.

Beograd, 1. (Izvirno poročilo.)
Danes popoldne ob štiri se je vršila
konferenca med ministrskim pred-
sednikom S. Protičem in predsedni-
kom narodnega predstavništva Pav-
lovičem. Določil se je načrt za pa-
lamentarno zasedanje. Prva seja bo
v sredo popoldne ob štiri. V vladnih
vrstah zatrujejo, da imajo kvorum
že zagotovljen, v opozicijskih pa
to odločno zanikujejo. Za slučaj, da
seja v sredo ne bo sklepna, Protič
ne bo izvajal nikakršnih konsekvenc,
ampak bo izjavil, da vsled oddaljeno-
sti nekaterih pokrajini in slabih pro-
metnih zvez še niso mogli vsi poslanci
dospeti v Beograd. S tem izgovorom
bo predstavništvo za par dni od-
godil.

ČEŠKA ZMAGA V BRNU.

LDU Brno, 1. marca. Pri včeraj-
šnjih občinskih volitvah so dobili
Čehi dvotretjinsko večino. Dobili so
78.149 glasov (61 mandatov). Nemci
35.298 glasov (27 mandatov) in Ju-
dje 2542 glasov (2 mandata).

VOLITVE V NOVI MOSKOVSKI SOVIJET.

LDU Moskva, 1. marca. Včeraj
so se končale volitve v novi mo-
skovski sovjet. Izvoljenih je bilo
1382 članov, od teh je 86% komu-
nistov. V sovjetu je tudi 117 žensk.

POIZKUSNA RAZPRAVA PROTI VOJNIM KRIVCEM V NEMČIJAH.

LDU Pariz, 29. febr. Zavezniki
so dovolili, da se nemškemu sod-
nemu dvoru dovolj razpravljati za
poizkušnjo o gotovem številu izbra-
nih vojni krivcev. Vsled tega bodo
Nemčiji poslali listo 46 oseb. Ako se
ta poizkusna razprava pravilno iz-
vede, nameravajo zavezniki izdatno
znižati listo, ki doslej obsega 800
imen.

ŽELEZNICARSKI ŠTRAJK NA FRANCSKEM.

LDU Pariz, 29. febr. Navzlic
splošni stavki promet vendar ni po-
polnoma ukinjen. Vožnja na lyon-
skih progah le skrajno omejena. Na
vzhodnih progah je položaj neizpre-
menjen. Glavni vlaki vozijo. Oblasti
so izdale več zapornih povelj, proti
agitatorjem, ki so mobilizirane že-
lezničarje hujskali, naj se odtegnejo
pozivu v vojaško službo.

LDU Pariz, 1. marca. Ministrski
predsednik Millerand se je izrazil
častnikarjem, da se le položaj na že-
leznicah izboljšal. Mnogo vseučiliš-
nikov se je prijavilo za službo na
lokomotivah.

Socijalizem in demokracija.

Program narodno-socijalistične
stranke izhaja iz načela, da bi brez
popolne demokracije prenehanje dru-
žabnega reda v smislu socializma ne
pomenila niti korak bliže k sreči in
zadovoljnosti naroda. Nasilno izve-
dena socializacija bi morda za krat-
ko dobo zadovoljila nas, današnje
nezadovoljne, toda vrgla bi drugo
polovico naroda v nezadovoljnost in
boj bi se pričel iz nova, boj, ki bi ga
tudi diktatura proletarijata ne pre-
prečila. Mi pa nočemo diktature, ker
tiranija je tiranija, pa naj bo tiran
delavec ali kapitalist. Socijalizem gre
ravno za tem: da osvobodí človeka iz-
pod jarma kapitalističnega družab-
nega reda, da osvobodí in mu omo-
goči svoboden razvoj njegovih sil,
ne več v smeri egoizma, temveč v
korist ljudstva — naroda.

Odklanjamo nasilje in poudarja-
mo, da brez demokracije ni socia-
lizma. To nas loči od onih strank, ki
so tudi socialistične, hočejo pa socia-
lizem izvesti le za en sloj. Narodno-
socialistična stranka hoče socia-
lizem za ves narod in to se ne da
drugace kot z demokratskimi prin-
cipi. Za ves narod, pravim, ker na-
rodno-socijalistična stranka, to po-
udarjam, smatra narod za višje kot
stranke in tudi za višje kot sloje. Ne-
kaj drugega je še, kar se mora rav-
nokatno upoštevati kot dobrobit sloja,
delavskega sloja, in to je do-
bit naroda. Koristi sloju če
so v nasprotju s koristmi naroda,
bi bile le začasne, kratke, kajti
pogoj za dobrobit ni samo obilica
hrane, dovolj denarja, malo napora,
temveč in predvsem politična svobo-
da lastnega naroda, kateremu pri-
pada delavstvo. Ne pozabimo, da
brez politične svobode ni svobode in
ni pravic v smislu socializma. Zato
je treba vedno iskati izravnanja in-
teresov proletarijata in naroda, če
bi bili ti interesi kdaj navskriž, in
iz tega razloga je treba, da ne opu-
stimo kljub razrednemu boju prin-
cipov demokracije. In v tem je ravno
jedro spora z internacionalističnimi
marxisti. Mi pravimo, da si mora
biti tudi delavski razred svest, da je
le del celote, naroda kolega interesi
so nadrejeni slojnim interesom. Mar-
xisti pa priznavajo za takšno nadre-
jenost le »proletarce vseh dežel«
in tej še danes namišljeni celoti
naj se živijo magari tudi lastne
oče koristi, koristi naroda? Tega mi
ne priznavamo, ker vemo, da je člo-
veštvo, ljudstvo celega sveta le fik-
cija, resnični so le narodi.

Da je narod, ki določa jezik, kul-
turo in navi vsakega človeka, ki

zdrži v duševno jedruto živeče
generacije z generacijami davno pre-
minulimi, da je narod osebna stvar, bist-
venjša, izrazitejša celota kot raz-
red, to dokazuje tudi naš npravi čut.
Če kdo zavrne narodnost in se od-
nari, se ga smatra takoj za pravno
manj vrednega. Če kdo od delavstva
zapusti delavski sloj in postane obrt-
nik, podjetnik, mu vsled tega nihče
ničesar ne očita.

Če pa stavimo narod nad sloj, še
to ne pomeni, da nismo za sodelo-
vanje s socialisti vseh narodov v
boju za uresničenje socialističnih ci-
ljev. To smo, toda delati moramo
na to, da se internacionalna otrese
računosti, otrese predsodkov za ve-
like narode in da začne upoštevati
tudi male narode. Take predsodke je
imel že Marx in jih ima za njim soc.
demokracija vseh velikih narodov,
posebno pa nemška, ki je v interna-
cionalni nekako merodajna. In take
predsodke imajo posebno sedaj La-
hi. Blagoslov in odvezo za te pre-
sodke jim je dal sam Marx s svojo
tezo o opravičenosti velikih in ne-
po: ehnosti malih narodov.

Naša socialna demokracija vidi
le Marxa, ki veleva »proletarci vseh
dežel, združite se!«, ne vidi pa, da
isti Marx istočasno tudi veleva: Ve-
liki narodi, Nemci, Lahi, Mažari, za-
vladajte nad temi združenimi prole-
tarc in pomandrajte brez skrupel
nov narode slovanske; le Nemci,
Mažari, Lahi imajo pravico do življe-
nja, ker so veliki in kulturni. Dokler
bodo v internacionalni takšna nazi-
ranja, toliko časa je narodni socia-
lizem potreben, kajti, kdor zanika se
sam, podlaga je tujevi peti.

Socijalisti in komunisti v Nemški Avstriji.

V Nemški Avstriji je, kakor zna-
no, na krmlju oficijelna socialisti-
čna stranka, ki je zvezana s krščan-
skimi socialisti. Liberalci iz prejš-
njega »Nationalverbanda« so pri zad-
njih volitvah popolnoma propadli.
Tudi oficijelna socialistična stranka
izgubila na terenu v korist krščan-
skih socialistov in komunistov. To se
je jasno pokazalo pri zadnjih volit-
vah v delavske in obrtniške svete,
kjer so komunisti dobili zelo mnogo
mandatov.

Med socialisti samimi sta dve
krili. Na eni strani se nahajajo rigo-
rozni marksisti na čelu z Renner-
jem, Ellenbogom in Seitzom, na
drugi strani pa radikalec pod

Janko Olaser:

Ivan Cankar: »Moje življenje«.

(Narodna knjižnica, snopič 13—15. V
Ljubljani 1920. Natisnila in založila
Zvezna tiskarna.)

To je zbirka intimnih samoopo-
ved, od katerih jih lepa vrsta brez
dvoma spada med najboljše stvari
kar jih je Cankar napisal. Prvi del,
ki je dal knjigi naslov, obsega pisa-
teljeve spomine iz detinstva. Zani-
mivi so ti spomini vsebinsko, ker vi-
dimo v njih v prvih obrisih, kakor v
zarodku nekatere znane poznejše
Cankarjeve figure, kakor n. pr.: »Mi-
nistranta Jakca«, Franco in Loketa
s »Klanca« in vse tiste občutke in
obsojence, ki z istim trpkim fataliz-
mom stopajo v življenje, kakor je šel
»vrhniški otrok« od prvega obhajila:
»Saj je vseeno — zavržen si!« (stran
28). Zanimivi so ti spomini tudi obli-
kovno. Ni to navadna avtobiografija,
ki bi skušala podati podrobno, celot-
no sliko; samo nekatere posamezne
momente zajame pisatelj, kakor so
mu ostali v spominu in kakor jih
vidi v relaciji do svojega poznejšega
življenja. Večinoma so to neznatni
prijetljivi iz vsakdanjosti, a ko jih
gleda avtor z očesom svojega spo-
mina, mu postanejo simboli nekega

drugega življenja, lepega, dalinega
in večnega. »Kaj ni dvojno tvoje in
vsako življenje vse do groba? Eno
na peči, drugo v silajni daljavi?«
(str. 19). Končajo se ti spomini s ti-
stim dnem, ko »vrhniški otrok« po-
stane študent in mora oditi v Ljub-
ljano. Čitate tisto krasno mesto na
str. 62: kos samoanalize iz čí v niem.
»Prešernost njegova je kakor sloven-
ska pesem, ki se smeje na glas, zato
da bi zatajila lhtenje.« (str. 62).

Za temi avtobiografičnimi črtica-
mi sledijo spomini na mater in na
mladost. Še noben slovenski pisatelj
ni s toliko ljubeznijo govoril o svoji
materi kakor Cankar. Kakor molitve
se čitajo ti spomini. K njej roma, k
svetnici-mučenici, kadar je »do smrti
truden popotništva, skrb in samo-
mučenja« (str. 94), pri njej išče tolaž-
be. »O mati — ti si ljubezen sama,
že tvoj smehljaj je paradiz, vesel in
solnčen« (str. 84). Ubogo in ranjeno
jo vidi in čimbolj je uboga in ranjena,
tembolj jo ljubi; »... da se da trpeti
toliko in tako dolgo, kakor je trpela
moja mati, je bil čudež, ki si ga še
zdaj ne morem natanko razložiti. Že-
na je devetkrat močnejša od moža,
mati pa devetkrat devetdesetkrat...
Strma in grapava je pot, težek je
voz; na vozu sede otroci, osmero jih
je; jedó in pijó, smejó se in kričé;
mati je vprežena; če bi se odročila,

če bi stopila prepočas, bi ji švrknlo
preko sključenih pleč: »Hej, potegni!«
Tam kje pod visokim klancem omah-
ne. Omahne in umrje. In še umrje
je: smram; zdi se ji, da je storila kr-
vico tistim, ki so živeli od njenega
življenja« (str. 57).

Na koncu knjige so zbrane slike
iz življenja živih, nekeke študije o
živalski psihi, o »tujem življenju«.
Čudovito so te stvari! Čudovite po
svoji enostavnosti in po svoji globo-
kosti: nič podobnega nimamo v naši
literaturi. Čitate »Muhe«, »Kaka-
duja«, »Firbea« — v dno duše vas
zgrabi, toliko nepopisne travike teži
v vsem tem. To je isto odkrivanje
zadnje skrivnosti, isto bolešno iska-
nje »dna«, ki se kakor neizrekljiva
žalost razprostira nad vsemi zadnji-
mi Cankarjevimi deli. »Vseokoli tebe
je na tisoče življenj, ki jih ne poznaš
in jim nikoli ne odgrneš brezdanjih
skrivnosti... Vsaki vzrok, ki ga sli-
šiš, je zvok od onstran. Beseda prija-
teljeva je mrtev napis na hiši, ki ji
nikoli ne boš prestopil praga. Jaz in
ti, poljubnja se, ali se davita —
dvoje svetov; ubijeta se lahko, raz-
blijeta črebinje drug ob drugem; ne
bosta si razodela, kdo da sta. Butaj
ob soseda, kdorkoli je, nepremičen
kamen ali bežna misel, drevo, žival,
ali človek: zdrbiš se, ali ga zdro-
biš, spoznal ga ne boš« (str. 154). Ali

poslušajte naslednjo izpoved umetni-
kovo, z isto boleščjo iztrgano iz du-
še kakor uvod v »Podobah iz sanj«:
»... dna ni. Prepade se odpira do pre-
pada, brez kraja... Izpovej se še ta-
ko vestno in verno, zmirom ti bo v
srču kljuval grenki občutek, da si bil
nekaj sila važnega pozabil povedati;
ne le nekaj važnega, temveč celo naj-
važnejše, tisto poglavitno stvar, za-
radi katere edine si se bil napotil k
spovedniku. Ah, in kadar se izpoveš
še tega greha, občutiš iznova, da tudi
ta ni bil tisti velik greh; kakor gora
vzrašče drug za njim.« (str. 67).

Že zgoraj sem se mimgrede do-
teknili oblike teh Cankarjevih umo-
tvorov. Zdijo se mi kakor lirski
pesni, močno poantirane. Zunanji
dogodki so Cankarju samo kullse, ki
jih potrebuje, da nam med njimi raz-
grne tragedijo človeške duše. Ne pri-
poveduje nam zunanjih zgodb, pripo-
veduje nam zgodbe notranjosti; svo-
je in nas vseh. Ne vidi obraza, am-
pak dušo, ne stvari, ampak njeno
usodo. Nedosežni v tem oziru so
»Slamniki«. Nič drugega kakor na-
mizi kup slamnikov, ki jih je odlo-
žila šara otrok — a kaj je napravil
umetnik iz tega! Kaj so videle nie-
gove oči! »Zastor se počasi in tiho
odmika: preteklost, sedanjost in pri-
hodnost, vse je kakor v enem samem
hibu pred menoj. To niso več smešni

otroški slamniki, prepereli, obnošeni,
opajeni, brez okusa nališpani. Niso
več otroci, ki jih je bil neumen in ne-
roden slučaj združil v eno samo gru-
čo. Živo življenje strmi name s ti-
stimi očmi, ki me spremljajo povsod
in ki sem se jih zmerom bal. Prezgod-
nja strast, prezgodnja bolest in žal-
lost; obup srca, ki je nedoraso že
spoznalo grozo delavnika; skrb in
trpkost v očeh, ki so videle decem-
ber, ko še maja niso bile ugledale:
veselje, ki vriska in pleše pred durmi
solz. Prijateljstvo, sovraštvo, ljube-
zen, zavist, škodoželjnost, zloba in
blagost — vsa pisana gneča strasti,
prerivačica se, sunkoma sopeča, sama
vase grizčoč, sama sebe ubija-
joča. Življenje, kakor sem v lice gle-
dal in kakor sem ga živel sam...«
(str. 122—123).

Da, »kakor sem ga živel sam!«
To je ravno tisto, kar daje tem Can-
karjevimi črticami njihovo globokost
in večnost in zaradi česar tako silno
učinkujejo na nas: eno celo človeško
življenje leži v njih. To niso prazne,
papirnatne besede, z lehkotno virtu-
oznostjo nekapičene, kakor nam jili
kopičijo nekateri, to so kosti duše, z
muko »iz dna« iztrgani. Živo in res-
nično življenje utripa v njih, zato
so neumrljivi, kakor je neumrljivo
naše hrepenenje in naša bolest.

vodstvom F. Adlerja in bivšega tajnika za socializacijo, dr. Bauerjem. Socialistična stranka šteje v avstrijski republiki po socialistični statistiki 374.000 članov obeh spolov. Zadnja leta se je razširila posebno na Koroškem in v zg. Avstriji. Če vzamemo celokupno število prebivalstva Nemške Avstrije, odpade na vsake 17 do 18 ljudi po en socialistični pristaš.

Komunisti imajo za svoji centralni glasili »Abend« in »Rote Fahne«. Zanimivo dejstvo je, da je bil »Abend« iz početka prvo socialistično časnikarsko podjetje, katerega lastnik je skupno uredniško in upravniško osebje. Razen tega izdaja časopis, revije, polrevije in brošure, tako, da je komunistična literatura v Nemški Avstriji zelo bogata. Voditelj komunistov je urednik lista »Rote Fahne«, Tomman. Po komunistični statistiki prihaža na vsake 70 glav v Nemški Avstriji po en komunist.

Nasprotja med oficijelnimi socialisti in komunisti so zelo velika, kar se da najtočneje ugotoviti na zborovanjih in v tisku obeh struk. Avstrijski socialisti občutijo sedaj dovolj dobro na lastni koži, da je lažje biti v opoziciji nego v vladi.

Se ena zanimivost je v današnji Nemški Avstriji. Republika je namreč danes nekako pribežališče mažarski komunistov, ki so s svojo narodnostjo v Mažarski diskreditirali boljševizem. Največ je škodoval boljševizmu sam Bela Kun, v nerodnim in nepravilnim vladanjem. On je v Mažarski največ pomagal na nogo sedanjemu belomu terorju, ki je pri zadnjih volitvah odnesel zmago nad framacioni. Kun je bil dolgo časa interniran v Karlsruhe, sedaj pa te samo konfiniran. Nahaja se v bolnici, ker je, kakor pravijo, bolan. Prebivalstvo iz Karlsruheke okolice je proti bivanju Bele Kuna v svojem okolju protestiralo: tudi madžarska vlada je že večkrat zahtevala, naj se ji moža izroči; socialisti na se tega ne upajo storiti, ker se boje, da bi tako dejanje povzročilo presilen odpor pri že itak nasprotnočinim komunistih in pri radikalcih v lastni stranki.

Svetovna kriza.

Posledic svetovne vojne ne občutijo samo premagane države. Tudi velike zmagovalne tepe zdaj šiba, s katero so se branili v krvavih bitkah. Gospodarska kriza osrednjih držav, ki je prikipela do vrhunca, uničuje vse, kar ji pride na pot. Posebno neusmiljeno preganja v zadnjem času antanto. Kriza, ki so jo sovražniki Nemčije in Avstrije vedno označevali za krizo centralne Evrope, je postala danes evropska, vsesplošna, svetovna kriza.

Cesar nista dosegli osrednji velisili, (Nemčija in Avstrija) je dosegla mirovna pogodba. Amerika se je odtrgala od Evrope. Clemenceaujeve dovijne besede, da je potreboval Bog deset zapovedi, Wilson pa štirinajst točk, ki so izzvale v Franciji folio smeha, bodo Francozi še drago obžalovali. Kajti baš sedaj se kaže, da so se smejali mnogo prezgodaj.

Amerikanci z Wilsonom na čelu so izprevideli, da je mirovna pogodba v sedanji obliki prava zaušnica človečanstvu. Ideali, za katere je Amerika izvojevala zmago z orožjem, so postali na mirovni konferenci za antanto predmet za smešnice. To pa je Ameriko užaljlo, in v tem tili tragika Evrope. Zlasti »Oncl Sam« je zažil žep, iz katerih je preletelo zlato v Evropo. Posledica tega je bila, da je takoj padla vrednost franka in funta šterlinga. Angležem pa to ne diši, zato so proglasili bojkot ameriške trgovine. In glej! Takoj je padla cena ameriškega bombaža.

Nasprotni rastoči ničvrednosti papirja skadajo cene srebru in zlatu. Pred vojno je stal kg zlata 3280 K, kg srebra pa 80-90 K. Če računamo ceno zlata sedaj po londonskih devizah vidimo, da stane danes kg zlata 187.000 K, kg srebra pa 10.980 K. Po tem ključu vredni danes dvajsetkronski zlatnik 1143 K, dukat 634 K, srebrna petaka 237, ena krona pa 45,90 K. Svetovne krize, o kateri se je splošno mislilo, da bo s koncem svetovne vojne prenehala, torej še ni konec, temveč se je samo povečala.

IVAN CANKAR: MOJE ŽIVLJENJE.

Pravkar je izšla nova zbirka našega Cankarja, prva po njegovi smrti. Izdala jo je »Zvezna tiskarna« v Ljubljani kot 13-15 snopišč »Narodne knjižnice«. Tiskana je na finem papirju v prikupni obliki; broštrana volja 10 K, trdo in okusno vezana 12 K.

Shod JDS.

Nedeljski shod Demokratske stranke je privabil v veliko dvorano hotela Union več tisoč ljudi, ki so jo tesno napolnili. Mnogo se jih je vrnilo, ker niso dobili več prostora. Shod je otvoril predsednik slovenske stranke organizacije poslanec dr. Vekoslav Kukevec, ki je pozdravil prisotne strankine voditelje in politike, došle na shod iz vseh krajev Jugoslavije.

Glavni referat je imel bivši notranji minister Pribečević, ki je v skoro dvehurnem govoru poročal o razvoju notranjepolitičnega položaja od državnega ujedinitve sem. Poudarjal je nasprotje med onimi skupinami, ki stoji že od vsega početka odkrito in iskreno na stališču narodnega in državnega edinstva, in strankami, ki so na ujedinitve pristale več ali manj neprostovoljno, prisiljene po svetovnozgodovinskih prevratih predlanske jeseni. Separatisti vseh vrst so že takoj v prvih dneh skupnega dela v Beogradu začeli ovirati konsolidacijo. Ker so bile separatistične stranke obenem tudi na vseh drugih poljih več ali manj reakcionarne, je postalo skupno delo ž njimi nemogoče. Zato se je razvila koncentracijska vlada. Ko so se tudi letošnja pogajanja za njeno obnovo razbila je imel regent na izbiri dvoje: ali prevzame odgovornost za takojšnji razpust predstavništva ali pa veruje zatrdilo opozicije, da bo lahko vladala s parlamentom, če ji poveri vlado. Ker stoji na strogo ustavnem stališču, je storil slednje. Tako je prišla na krmilo današnja reakcionarna vlada, ki jo tvorijo stranke, vezane samo po negativnih momentih in po želji do oblasti. V nadaljnjem govoru je pobijal našo principijelno opozicijonalno mentaliteto, ko že kar v naprej odrekamo ukrepom drž. oblasti smisel in upravičenost. To je dedščina iz avstrijskih časov, na se je moramo čim prej iznebiti. Opozarjal je dalje na hinavščino klerikalno-frankovskih strank v valutnem vprašanju. Kako so ga izrabljali po Sloveniji in po Hrvaškem, dokler so bili na opoziciji, komaj pa so stopili v vlado, so zatajili vse svoje zahteve in pristali na program Jankovića, ki je za krono neugodnejši od Velikovičevega. Govoril je še o programu demokratske stranke in zaključil svoja izvajanja z vzklikom: Naj umre sedanji parlament, naj živi novo izvoljeno narodno predstavništvo.

Bivši minister prosvete Pavle Marinković je slikal žrtve Srbije za našo narodno ujedinitve in osvoboditve. In ko je dosegla zmago, je žrtvovala Srbija vse: svoje ime, ki je zaslovelo po celim svetu, svoj zgodovinski grb, svojo ljubljeno, s krvjo posvečeno zmaganostno zastavo. Kljub temu pa so neutemeljena in zlobna očitanja, da stremi Srbija za kakršnokoli hegemonijo. Saj je hegemonija v enotnem narodu vendar nemogoča.

Predsednik demokratske zalednice Dragutin Pečič je opisoval postonek, razvoj in propadanje srbske radikalne stranke, ki se je z prvotne res radikalne in narodne stranke

razvila v stranko izrazite politične in gospodarske reakcije in brezobzirne korupcije.

Dr. Edu Lukinč, bivši minister pošte, je zigosal nedoslednost in ozkočrtnost hrvaških pravašev, zlasti Starčevićancev, ki se z naravnost blazno trmo drže svojih smešnih državopravnih veliko-hrvaških tradicij in s tem ovirajo narodno konsolidacijo.

Bivši trgovski minister dr. Albert Kramer je orisal zgodovino ujedinitve demokratske stranke in boja med demokratsko-socialističnim blokom ter reakcionarnimi skupinami, ki so si sedaj razdelile interesne sfere. V Sloveniji hočejo zavladati klerikalci, na Hrvaškem frankovci, v Srbiji radikalci. Zato bi bila poguba za državo, če bi ostal Protič-Korošecv kabinet dolgo na vladi. V nadaljnjih izjavah se je spominjal dr. Kramer naše narodne dinastije, ki je najvažnejši porok in steber našega narodnega ujedinitve. Zato se priznajo k njej brez pridržka vsi krogi, ki jim je na srcu obstoj naroda in države, če tudi po svojih načelih niso monarhisti.

Narodni predstavnik iz srbske Sumadije Radomir Agatanović je v svojem temperamentnem govoru poudarjal, kako se naši narodni interesi isti ob Soči kakor ob Vardaru. Srbski vojniki, ki je prijel za puško za osvoboditev Srbije in usvaritev Jugoslavije, je ne bo prej odložil, dokler ne ujedini celega našega naroda, tudi one dele, ki še ječe pod italijanskim jarmom. Obsoja ostudne intrige Italijanov, ki bi nas radi po starem habsburškem receptu zopet razdvojili, da bi nas tem lažje obvladali.

Sprejete so bile resolucije, ki protestirajo proti italijanskemu imperijalizmu, zahtevajo odklonitev angleško-francoskega ultimata, izražajo udanost narodni dinastiji, zahtevajo, da se nemudoma izvrše obdinske in državnozbornske volitve in izrekaio zaupanje in zahvalo odstopivši državnim in deželni vladi. Nato je bil shod zaključen.

Na shod je prišlo tudi nekaj komunistov, ki so ga hoteli že takoj od začetka motiti. Ko so reditelji parogoviležev vrgli iz dvorane, so ostali zopet potihnil. Proti koncu pa so dobili pomoč in so začeli znova motiti zborovanje. Vendar pa je to poteklo v redu in brez incidentov.

Shod je bil zadovoljiv pojav tudi za ljudi, ki ne pripadajo demokratski stranki, a čutijo narodno in protireakcionarno. Saj je podal dokaz, kako daleč je že napredovalo naše ujedinitve naša konsolidacija. Med sedmimi govorniki samo dva Slovenca in vendar se govorili vsi z istega stališča. Za našo zapadno mejo se je potegnili z verno, da bi se ne mogel bolje noben Slovenec, rojak z daljnega juga. Polagoma se otrešamo ozkih, samo slovenskih spon in stopamo v večje obzorje. Jugoslovansko ni več program, ampak že gotovo delstvo. Na SHS se je še malo spomni, oslveli srbski borci, kakor so Marinković, Nestorović, Pečič in drugi, govore z istim prepričanjem in isto ljubeznijo, o Jugoslaviji, kakor navdušena slovenska mladina.

Jugoslavija.

Dolenja Lendava ostane naša.

LDU Zagreb, 28. febr. Povodom vesti, ki jih razširjalo Madžari, da bo šla meja v Prekmurju tako, da pripada Dolenja Lendava Madžarski, se priobčile, da glasom mirovne pogodbe pripada Dolenja Lendava Jugoslaviji.

Besedilo Wilsonove note dospelo v Beograd.

LDU Beograd, 29. febr. V Beograd je dospelo besedilo Wilsonove note.

Mirovna pogodba z Nemčijo predložena drž. svetu.

LDU Beograd, 29. febr. Včeraj je bila predložena državnemu svetu mirovna pogodba z Nemčijo. Pogodba je bila šele včeraj dotisnana. Kakor doznavamo, bosta mirovni pogodbi z Avstrijo in Bolgarsko dotiskani koncem marca.

Naš londonski poslanik sorojet v avdienci od kralja.

LDU Beograd, 29. febr. Iz Londona javljalo, da sta angleški kralj in kraljica sprejela v avdienci našega poslanika na londonskem dvoru g. Nikolaja Gavrilovića.

S čim mislijo ostati na krmilu.

LDU Beograd, 29. febr. V kulturnih narodnega predstavništva se je včeraj govorilo, da bo vlada predlagala regentu preslonasledniku Aleksandru, naj poseli Zagreb in Ljubljano.

Kvorum zagotovljen?

LDU Beograd, 28. febr. Kakor javlja »Politika«, je takozvani kvorum novi vladi popolnoma zagotovljen.

Ribarac že prebira.

LDU Beograd, 28. febr. Danes se tu govori, da minister za trgovino Ribarac baje namerava izstopiti iz vlade ali pa premeniti resort.

Arditi zapustili Zader.

LDU Split, 29. febr. »Nova Doba« javlja iz Zadra, da so d'Annunzijevi arditi zapustili Zader in odstopovali na Reko. Prebivalstvo je pomirjeno. Jugoslovanski odpadnik aretiran na Dunaju.

LDU Dunaj, 1. marca. Kakor poročajo listi, so na zahtevo jugoslovanske vlade aretirali na Dunaju policijskega svetnika Bena Klobučarića, načelnika madžarskega urada za potne liste v Gradcu, in ga izročili deželnemu sodišču. Klobučarića, ki je imel tudi stike z onimi krogi, ki so zagrešili odpeljavanje ocrskih komunistov, obdolžuje nota jugoslovenskih oblastev raznih zločinov. Kakor javlja »Neue Freie Presse«, se preikone ne bo ugodilo zahtevi izročitve Klobučarića Jugoslaviji, ker je bil Klobučarić sicer pri pristojen na jugoslovanskem ozemlju, pozneje pa je posloval kot madžarski obdelni policijski komisar in naposled opiral za avstrijsko državljanstvo.

Razna poročila.

IZ RUSIJE.

Vseruski kozaški kongres v Moskvi. LDU Moskva, 1. Snodi je bil v Moskvi odprt prvi vseruski kozaški kongres.

Boljševiški poslanci v Angliji.

LDU London, 1. Zapadno-evropski zastopniki združinskih zvez so glavnemu vodstvu v Moskvi naznačili, da je britanska vlada pozvala Finsko, Švedsko in Dansko, naj propuste odposlance glavnega vodstva. Čas in kraj odnovevanja naj se še naznanita. Ljudskemu komisariju Litvinovemu, ki se nahaja med odposlanci, imenovanimi po glavnem vodstvu, britanska vlada zaradi njegovega prejšnjega zadržanja na Angleskem ne more dovoliti, da bi odstopoval in se udeležil pogajanj. Potovanje tja in nazaj je odposlanec zagotovljeno, ako se zavežemo, da se ne bodo vmešavali v politične ali gospodarske zadeve Velike Britanije ali kakšne druge države. Odposlance bo pričakovala britanska ladja v petek 5. tm. v Libavi.

Zednjene države vzpostavijo odnose s sovjetsko Rusijo?

LDU Dunaj, 29. »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Washingtona: Novi državni tisk za državne stvari je odredil, da Zednjene države vzpostavijo odnose s sovjetsko Rusijo.

Aretirani ruski generali.

LDU Helsingfors, 29. Ruski generali Judenič, Glasena in Vladimirov so na svojem potovanju v Nemčijo bili aretirani v Rigi na ukaz angleške misije.

Japonci prestopajo k boljševikom.

LDU Moskva, 1. Po poročilih z vzhodne fronte so pri Bajkalskem je-

zeru večji oddelki japonskih čet prestopili v vrste rdečih čet.

Italija ne bo razlašala manjšega sovražnega premoženja.

LDU Berlin, 1. marca. »Vossische Zeitung« javlja iz Rima: Nekli list doznava, da italijanska vlada namerava izpremeniti naredbo glede razlastitve sovražnega premoženja. Manjša premoženja sovražnih podanikov, ki so delj časa ostali v Italiji, se nikakor ne bodo zaplenila. Na ta način nameravajo tem podanikom, ki so se večinoma že vrnili, omogočiti obstanek.

Arabi in Turki niso osvojili Aleksandrette.

LDU Pariz, 29. febr. Dementira se iz Anglije dospela vest, da so Arabci in Turki osvojili mesto Aleksandrette.

Aretacije v Franciji.

LDU Pariz, 1. marca. Trije voditelji železničarskih organizacij so bili aretirani. Vsled tega vlada v krogih organizacij veliko razburjenje.

Mezdno gibanje med pekarskimi pomočniki na Dunaju.

LDU Dunaj, 29. Med pekarskimi pomočniki je izbruhnilo novo mezdno gibanje, ki se je razširilo na vsa pekarska podjetja. Pekarski pomočniki zahtevajo med drugim k dosedanj medzi draginskih doklado v znesku 200 K, 20 odstotno oblačilno doklado in izplačevanje nadur. Podjetniki morajo odgovoriti na te zahteve do 3. marca. Tovarne za kruh so izjavile, da morejo zahtevam ugoditi le, ako vlada dovoli, da se krušne cene zvišajo.

Pokrajinske vesti.

Bohinjska Bela. Politična svoboda. Župnik v Bohinjski Beli je vložil potom kmetijske zveze na pošto ravnanstvo ovadbo proti poštnemu selu, ker je agitiral za nar. soc. stranko. Tudi g. župniku bi priporočali, da se razen svoje službe za nič drugega ne briga. Danes ga pa že splošno imenujejo »komija«, ker se več ukvarja s konzumom, kakor s cerkvijo. Kristus ni bil ne konzumar, ne klerikalec. Ta mož še vedno sanjari o Susteršičevih časih, ki pa ne pridejo nikoli več. Priporočamo mu, da pusti pristaše drugih strank pri miru, ker vera s politiko nima nič skupnega. Bolj ko se bo v to umešaval, temveč sovražnikov bo imel, kar gotovo ne bo v interesu vere.

Dobrava pri Jesenih. Naša šola je pač izmed vseh šol na Gorenjskem če ne v celji Jugoslaviji najslabše šolske poslopje. Celo poslopje je mala koliba, z lesom krita kjer je ena soba učilnica, potem je v hiši stanovanje učiteljice in en prostor služi za dvorališče, hlev in ne vem kaj še, tako, da le kar se hizi-lene tiče zelo pripravno za kako nalezljivo bolezen za uboge šolarčke. Ali nima občina vsaj malo srca za šolo. Pred dnevi je »Jugoslavija« napadla gđc. učiteljico. Zelo je bila vznemirjena in je po celi vasi godrnjala kaj je vendar zakrivila, da se jo napada. Naj se gospodična sama sebe udari na prsa in kliče: »jaz sem kriva in ne Jugoslavija«.

Litija. (Okrajno glavarstvo v Litiji in nakazila begunskih in preskrbovalnih podpor). Nemško-avstrijska državljanka, katere soprogo se nahaja na Dunaju, ona sama pa živi tu z drugim možem v divjem zakonu, dobiva redno vojaško podporo. Begunska družina brez dohodkov in premoženja pa čaka po štiri

mesece zaman na rešitev vložene prošnje. Zakaj to?

St. Janž. Roparij, eden od njih v vojaški obleki se je predstavil kot orožnik, so pred kratkim izsilili tukajšnji posestnik Franciški Kovač 4000 K denarja. 2 vložni knjižici posojilnice v Celju na ime Marije Kovač, srebrno verižico s križastim toljarem, 2 lonca masti in 60 kg svinjine. Roparijev še nimajo.

Ptuj. Tukajšnji mesarji štrajkajo od 23. febr. naprej. Da pa pokažejo, kako se jim vsejedno dobro godi, prireajo medsebojne dirke in druge zabave. Pa pravijo, da niso volni bogataši.

Pobrežje pri Mariboru. Pred kratkim je nekdo zažgal na spodnji Cesti na Brezje neko stvar, ki je povzročila velik dim. Naša vrla požarna bramba je bila takoj pripravljena in je odrinila tjaak. Take stvari naj se vendar prei naznanilo požarni brambci, da ne bo brezplodnega truda.

St. Jurij ob juž. žel. Prejšnjo nedeljo se je vršilo pri nas zborovanje Kmetijske podružice za St. Jurij ob juž. žel. Na dnevnem redu so bile volitve delegatov za glavni zbor Kmetijske družbe. Zmagala je samostojna kmetijska stranka. To naše klerikalce strašno peče, ker bi radi povsod sami komandirali.

Grabštani. V našem kraju je mnogo nepostavni žigosanih bankovcev v prometu. Žigosani so s štampiljo župniškega urada v Mežici. Okrogla štampilja nosi napis: Pfarramt in Meß — kn. šk. župništvo Mežica. Sumi se, da je eden izmed folkso-rovcov pri rojstvu v Mežici ukradel župniško štampiljo, sedaj pa utihtopla eno- in dvekronske nemške nežigosane bankovce iz pasa B in jih žigosa s to štampiljo.

Gospodarstvo.

Borza.

Beograd, 1. Zlatnik 20. din. 23 do 23.30, franc. franki 264.50, dolarji 34.50, rum. lei 50, marke 47.25, čehoslovaške krone 40, avstr. krone 15.50.

Delniška družba pivovarne Union v Ljubljani. Pri X. rednem občnem zboru, kateri se je vrši dne 26. m. je bila bilanca za poslovno leto 1918/19 predložena. Sklenilo se je, da se izplačuje dividendni kupon 1918/19 po K 20.— za vsako delnico od 27. t. m. dalje, pri podružnici kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani. Poleg tega se je sklenilo, nakloniti K 300.000.— za slovenske kulturne svrhe in kron 150.000.— za podpore svojega uradništva in delavstva.

+ Sisak pristanišče. Da se razbremenijo železniška proga med Siskom in Beogradom, se je uredilo vse potrebno, da se blago, namenjeno za Beograd, v Sisku spravi iz vagonov v ladje-vlačilke in po Savi odpravi v Beograd.

+ Ustavljene tovarne karbida. Tvarnica karbida v Dugomratu in razne tvornice v Splitu in okolici so ustavile obrat z ozirom na zahteve delavcev.

+ Sladkor delijo v Beogradu ljudem po 6 dinarjev kg.

+ Za povzdolgo vinogradništva je odobrilo ministrstvo za poljedelstvo 150 tisoč dinarjev.

+ Carinarna v Karlovcu. V Karlovcu je otvorila uprava carine carinarno druge vrste.

Dnevne vesti.

— Dolžnost sprejemanja kronsko-dinarskih bankovcev. Ker so se zgodili slučaj, da niso hoteli posamezniki sprejeti v plačilo kronsko-dinarskih bankovcev in so zahtevali dinarske bankovce Narodne banke kraljevine Srbije, razglasi ministrstvo notranjih del sporazumno s finančnim ministrom, da ni nobene razlike v vrednosti med kronsko-dinarskim bankovcem Narodne banke kraljevine SHS in med dinarskim bankovcem Narodne banke kraljevine Srbije. Oba bankovca sta zakonito plačilno sredstvo, vsako lahko izpolni svojo obveznost v enem ali drugem in bo vsak, kdor ne bi hotel sprejeti v plačilo kronsko-dinarskih bankovcev, na stroške kaznovan.

— Naknadno kolkovanje bankovcev. Finančni minister je z odlokom od 22. februarja odredil, da se rok, ki je bil določen za vlaganje prošnje pri generalnem inšpektoratu, tičečih se naknadnega kolkovanja kronskih bankovcev, podaljša do 10. marca 1926 za vse one primere, kjer je bilo prošnjo po višji sili nemogoče, predložiti svoje kronske bankovce pravočasno v kolkovanje. Prošnje, ki bodo vložene po poteku tega roka, in one, ki ne bodo podprte z zadostnimi razlogi, se snopih ne bodo reševale.

— Studijskega potovanja v Čehoslovaško se izmed Slovencev udeležijo Rasto Pustoslemšek, glavni urednik »Slov. Naroda«, dr. Ivan Lah, pisatelj in novinar, Anton Zohar, urednik Ljubli. dop. urada, Fr. Podržaj, urednik »Marburger Zeitung« in dr. Leuart, urednik »Straža«.

— Gospodarske korporacije in organizacije so imele v soboto, dne 28. februarja t. l. v prostorih trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani sestanek, na katerem so se posvetovali o stališču, ki ga je zavzel srični velikega števila falsifikatov v denarnem prometu. O sklepih in predložitvi je deputacija obvestila v ponedeljek, dne 1. marca t. l. gospoda finančnega delegata. V deputaciji so bili zastopniki trgovske in obrtniške zbornice. Zveze jugoslovanskih hranilnic in Zadruga zveze v Ljubljani gg. dr. Fran Černe, ravnatelj, dr. Fran Windischer. O sklepih se je obvestilo tudi finančno ministrstvo in vsi trije klubi poslancev.

— Volni ujetniki, ki so se vrnili iz Italije in ki imajo od italijanskih oddelkov (centuria, concentramento itd.) potrjene boje za denar, katerega so morali, ko so prišli v ujetništvo oddati, pa niso dobili od italijanskih oddelkov teh zneskov, ki so jih morali oddati v kronah, izplačanih v lirah, naj naznanijo svoj naslov in svoto vložene denarja v kronah »Slovenskemu reševalnemu križu« v Ljubljani, kateri bo skušal, da se bodo zneski vrnili.

— Manifestacije so v Beogradu prenovljene po Kralji Milanovi. Knez Mihailovi ulici in na Vasinom ter Prestolonasležnikovem trgu.

— Nov vlak je vpeljan na progi Beograd - Subotica - Sombor - Dalja-Osijek.

— Pojasnilo. Na dopis iz Trebnjega v »Jugoslaviji« od 21. p. m. se nam poroča: Z vlakom, ki je v omenjenem dopisu naveden, se je vozil tudi g. prometni kontrolor Koch, ki je vstopil v veliki Lok. Ves čas med vožnjo je stal na stopnišču službenega voza in si ogledaval okolico. Zato je popolnoma izključeno, da bi iz dotičnega vlaka kdo metal mlo. Radevolje priobčujemo to pojasnilo, da ne delamo krivice spremnemu osebju opoldanskega vlaka. V tem smo dobili že tudi iz Trebnjega porave, da so ljudje sicer res pobirali ob železnici mlo, a da je bilo to že zjutraj, da ga torej niso mogli metati iz opoldanskega vlaka. Vrh tega je bilo mlo slabo, malovredno in le nekaj kosov.

— Tudi kolki na stokronskih bankovcih so ponarejeni. Pri zamenjavi bankovcev so izsledili že tudi na stokronskih bankovcih ponarejene kolke. Ponarejeni kolki imajo svetlorumene temeljne barve z visnjekastimi vrhnimi okraški v podobi gob. Krog, v katerem se v ospredju zveze nahaja orel, je temnejše barve, kot pri pravem kolku. In se ne loči od drugega ozadja. Orlova desna perot je večja od prave in s poševnimi površino izgotovljenimi črticami; tudi leva perot je v zgornjem delu glede peresc slabo izgotovljena. Ozadje zvezde v krogu ima, mesto ravnih črtic, iste v obliki elips. Najlažje se pozna falsifikat po tem, da sta na desni in levi strani napis »kraljevstvo« okrasna na pravih kolkih podobna spirali, a na ponarejenih pa navadnemu krogu.

— Ne skakajte iz vlakov! Kolikokrat se je o tem že pisalo in koliko

nesreč se je kljub temu že zgodilo! V nedeljo zvečer sem bil priča velike nesreče na postaji Zidani most. Mlad vojak, kakor sem doznal baje iz št. Pavla v Savinjski dolini, je, ko je vlak vozil na postajo Zidanmost skočil iz vagona, predno se je vlak ustavil. Vrglo ga je na drugi tir, po katerem je prišla lokomotiva, ga zgrabila in mu odrezala obe nogi. Revez je stokal v strašnih mukah, dokler ga zavest ni popolnoma zapustila. Mlado življenje je uničeno, če okreva, bo brez nog. Kolikokrat bo treba še svariti?

— Pogreša se od 19. februarja 14 letna Ivana Prosen, stanujoča pri svoji materi Mani Prosen v Ljubljani slala mati z polo za vojaško podporo v Vel. čolnarskih ul. 1. Ivano je poln 30 K v mesto po drva. Pogrešana je srednje postave, dobro rejena, okroglega obraza, črnih las, sivih oči; nosi barbantasto obleko temne barve, rdeč predpasnik, črn povrtnik in pled. Sehoj je imela riavo torbico. Komur bi bilo o pogrešanju kaj znano, se prosí, da naznaní materi na gorenj naslov.

Ljubljana.

— S sinočnim brzovlakom so se odpellali v Beograd srbski in hrvatski politiki, ki so se udeležili nedeljskega shoda JDS. Z njimi le odpovala tudi večje število poslancev vseh strank ki se vozilo k otvoritvi narodnega predstavništva.

— Na naslov poštnege ravnatelstva. Ljubljanski zdravnik z veliko in odgovorno operativno prakso se že pol leta poteguje za napeljava telefona v svoje ordinacijske prostore. Pošteno in brzojavno ravnanje niti na pomisli, da tu ne gre za kako privatno udobnost, ampak za korist prebivalstva, ker je ravno v slučajih, kadar so potrebne operacije, mnogokrat naravnost živlensko vprašanje, da je zdravnik kolikor mogoče hitro obveščen. Priznavamo, da je pošteno ravnanje v težkem položaju vsled pomanjkanja materiala, vendar se mora najti pot v takih slošno važnih in nučnih slučajih, ako ne gre drugače, naj poseže poštena uprava tudi pri nas po načinu, ki so ga izvedli na Češkem, s tem da so odzvali telefone nekaterim strankam, ki so jih rabile samo v svojo osebno korist ter jih odstojili strankam, ki rabijo telefon v javnem interesu.

— Sokol I. Umrl je naš ustanovnik brat Jožef Rončar. Pogreba se udeležimo danes korporativno v kronah. Zbirališče ob tričetrt na 3 na Trgu Tabor. Odbor.

— Mestne nlive v Kozelj. Kako tudi one pri čolnarišpotnega kluba ob Ljubljani se oddajo letos potom javne dražbe v zakup. Dražba se vrši dne 4. marca 1926 ob 10. uri dopoldne za nlive v Kozelju; ob 11. uri dopoldne za nlive pri Ljubljani. Zdražitelj se vabijo na dotičnih nli vah.

— Podraženo kavarn. Z večerajšnjim dnom so zvišali ljubljanski kavararni cene vsem kavarnskim predmetom za 30–60 odstotkov. Cene bodo odslej v vseh kavarnah enotne.

— Društvo natakarijev nam naznaja, da se nahajalo natakarij v Ljubljani, Zagrebu in Osijeku v mezdnem gibanju ter opozarjalo naj uslužbenci v teh mestih ne iščejo službe.

— Konec porotnega zasedanja. Porotne obravnave pred ljubljanskim deželnim sodiščem končajo v petek, dne 5. t. m. Porota se je skoro izključno bavila s samimi tatvinami. — Slučaj Perko ne pride na vrsto, že pri tekočem zasedanju, ker preiskava proti Perku še ni končana.

— Tatvina v trgovini »Humanica«. O tatvini v trgovini »Humanica« se nam še danes poroča naknadno: Tatvina čevljev se je izvršila v času, ko sta bila tuja v trgovini. Blagajničarka ni trgovskega lokala zapustila, temveč se je z namenom, da ugasne električno luč, podala samo za lesno steno, ki loči trgovino od ostalega prostora. To prilika je bila nora, bil eden izmed tatov, ki je blagajničarko sunil za vrata, ki jih je toliko časa tiščal zaprt dokler je drugi zlikovec pobegnil z blagom.

— Tat se je vjel. Ljubljaničan Janez Mihelič, len in postaven mlad dečko, ki pa že figurira v kriminalni razvidnici, je v soboto zvečer okoli 6. izvršil premeteno tatvino na Gruberjevem nabrežju. Skozl okno je zlezal v pritlično stanovanje ter odnesel razno obleko v vrednosti 6000 K. Dve noči je prenočeval v prenočišču pri »Deteljici«. Včeraj zjutraj pa so ga agenti aretirali, ker se ni mogel izkazati. Včeraj dopoldne je prišel na policijo lepo z ukradenim peletom v roki, katero le odkodovana

stranka takoj spoznala za svojo. Tatu so zaprli.

— Draga pesem. Znanl pjanček in razgrajč F. K. je na Martinovi cesti kričaje prepeval: »Kelnarica mlada, ma fajmoštra rada, ubogi kaplan pa mor bit' sam!« — Dobil je na policiji 200 K kazni.

— Strah Rožni dolini. Bivši sanitelj, potepuh Jernej Čertanc živi samo od tatvine in si je zbral ljubljansko okolico, zlasti Rožno dolino, za svoje eksploatacijsko polje. Skozl okno je skočil v stanovanje g. Rakarjeve ter skušal odnesti večjo svoto denarja, moko in razno obleko. Tatu so pravočasno spodili, Policia ga išče. Proti njemu je podanih več ovadb.

— Zakotna prenočišča. Ljubljanski mestni magistrat je dve stranki, ki stanujeta pred Škofjo št. 21, obsodil zaradi nekoncesijoniranega prenočevanja tujcev in sicer g. F. K. na 300 K in V. M. na 500 K denarne kazni. Ovadeni ste bili tudi sodišču zaradi nepriglasitve tujcev. Okrajno sodišče je včeraj oprostilo g. R., ker je izpolnila priglasnice, a jih ni policiji odpisala z ozirom na to, da je preje prišla policija kontrolirat neno stanovanje. Po Ljubljani je še več takih zakotnih prenočišč kamor se zatekajo zlasti veržniki in tihotapci.

— Zaplemba tobaka. Vrhniškima tihotapcema Francu Komovcu in Ivanu Nagode je zaplenila policija 94 zavrtkov tobaka.

— Prijeta žepna tatova. Pod imenom »veržnik z leseno nogo«, poznani bosanec I. Lukič in njegov tovariš Milan Zinković sta bila aretirana »zaradi žepne tatvine, ker sta nekemu Babinu ukradla 4000 K.« Zinkovića preganjajo bosanske oblasti tudi zaradi umora in več vlomov.

— Tatvina pri »Urbančku«. Zeleničar Matija Brica je prišel iz Aleksinca v Srbiji v Ljubljano obiskat svojega svaka. V nedeljo popoldne sta šla skupaj na Posavje k »Urbančku«. Okoli 10. zvečer je položil g. Brica denarnico na mizo. Odšel je s svakom ven na stran, pozabil pa denarnico na mizi. Ko se je vrnil, denarnice ni bilo več. V denarnici je Brica hranil 250 starih dinarjev, 30 novih dinarjev in okoli 300 K. Tatvine je sumljiv nek gost, kateremu se je tedaj zelo, zelo mudilo.

— Hipnotizer in telepat. V Celju je priredil znani telepat in grafolog Ben Aroliv Bey v pomočilo medija iz celiske družbe zanimivo predstavo, pri kateri se je odkril fincinar umor. Predstava je vzbujala med občinstvom veliko zanimanje. Ben Aroliv Bey priredi tudi v Ljubljani v nedeljo 7. in ponedeljek 8. marca predstavi v Narodnem domu. Ker zadnje take predstave v Ljubljani niso kar nathle uspele, pričakovali le od teh predstav malo več. Predprodaja vstopnic se vrši v Dolencevi trafikli v Prešernovi ulici.

Maribor.

— Magistratnim ravnateljem v Mariboru je imenovan notarski kandidat Emil Kramer.

— II. simfončni koncert v Mariboru. Mariborska divizijska godba priredi pod vodstvom kapelnika F. Herzoga v koncertni dvorani pivovarne Götze II. simfončni koncert, dne 6. marca 1926. Predprodaja vstopnic v trgovini za muzikalije Jos. Häfer. Šolska ulica in v trgovini s papirjem. Zlata Bričnik. Slovenska ulica št. 11. — Čisti dobiček le namenjen mariborskim mestnim ubožcem.

— Med demobilizacijskimi oblik v Mariboru se nahajalo tudi skladišča blvsceza avstrijskega eraria na glavnem kolodvoru v Mariboru, ki so za trgovstvo največjega pomena. Za ta skladišča, ki so sicer le na pol zidana, se potegulelo razna trgovska podjetja. Ker so skladišča tako obsežna, bodo zadostovala za več interesentov. Da ne bodo prišla v zakup le enemu podjetju, prošl podpisani gremij, da javilo dotične tvrdke, ki reflektiralo na ta skladišča, to takol trgovskemu gremiju v Mariboru

177 tisočkronskih bankovcev zaplenili. Tukajšnji finančni straži se je posrečilo prijeti dva tihotapca in ponarejevalca valut ter jima zapleniti 177 ponarejenih tisočkronskih bankovcev. Tihotapca sta dospela s ponarejenimi potnimi listi iz Gradca ter se imenujeta eden Rublberger, drugi pa Sitzberger. Imena sta gotovo nepravna. Glavno je na itak, da sta škodljiva tička pod ključem.

— Madžarski komunisti v Mariboru. Mariborska policija je prišla dva madžarska komunisti. Eden je bil na Madžarskem že na smrt obsolen, pa se mu je posrečilo ubežati v Jugoslavijo. Odpisali jih bodo nazaj na Ogrsko. Bala se klati po mestu še nek drugi komunist — žid in prireja zborovanja.

Celje.

— Otepševalno društvo se je 26. t. m. ustanovilo v Celju.

— Zamenjavo bankovcev je odklonila vsled pre zaposlenosti Zadruga zveza v Celju.

PRAVLJICA.

Tukaj se že nekaj časa skrivnostno širilo vesti o neki neverjetni tihotanski nasilnosti, ki se je nedavno dogodila v Špilju. Zadeva zveni kot pravljica. Vest prinašamo, kot smo to slišali: Pred kratkim, ko se je odpeljal neki transport čehoslovanskih legionarjev iz Jugoslavije, sta se njihovu vlaku priključila tudi dva voza jugoslovanskih — baje srbskih — dilakov. V Špilju je finančna straža hotela vlak kot običajno preiskati, toda dilaštvo se je temu nasiloma uprlo. Straža je poklicala na pomoč neki vojaški oddelke, na kar se je dilaštvo navidezno podalo. Stražniki so na to pregledali notranost dilaških vozov in našli velike množine tobaka natlačenega v blazinah. Toda ne samo to, temveč so videli v vozovih tudi osebe, oborožene in oblečene v oficirske srbske uniforme, o katerih se seveda ne ve, ali so bili to res oficirji, ali pa — so dilaki uniformo zlorabili v to, da bi preplašili in spravili v respekt sitno finančno stražo. Komaj pa se je vojaški oddelke oddalil, so nastopili dilaki in dozdevni oficirji z orožjem in pobasali tobak nazaj v vagone. Finančna straža, ki je imela več težko ranjenih, je bila brez moči in je morala pustiti vlak naprej.

Toda navzlic temu so se »dijaki« uračunali. Neki naš finančni stražnik je obvestil nemško finančno stražo pri Lipnici, nakar je poslednja pustila strojnimi puškami zastražiti lipniški kolodvor in tako pričakovala dohoda nasilnih tihotapcev. Ko je vlak dospel, le avstrijsko volaštvo takoj udrlo v poslednja dva dilaška vozova, razorožila dozdevne oficirje in zanilenila ves tobak. Razorožence so poslali v Beograd, dilake-tihotapce pa zaprli za tri dni.

Nam se zdi ta vest neverjetna, zato smo to naslovili »Pravljica«. Ker pa imajo pravilice pogosto izvor v resničnih dejstvih, smo zato tudi v tem slučaju prepričani, da bo za to pripovedko nekaj resnice. Zato prosimo molasnila, da se ne bodo še nadalje širile te fantastične govorice.

NSS.

Seja načelstva NSS se vrši danes, v torek ob pol 20. uri v strankini pisarni.

NSS javni shod v Zagorju ob Savi se je vršil preteklo nedeljo ob 3. uri popoldne v restavraciji Müller. Shod je vodil tovariš Trebušak. O političnem položaju in strankinem programu je poročal tovariš Tavčar. Sprejeta je bila tudi resolucija zadevala draginske doklade rudniških delavcev. Shod je zelo lepo uspel; udeležba velika.

Shod v Zalcu. V nedeljo popoldne se je vršil v gostilni »Virant« javen shod NSS, ki je uspel silšno. Prvotno se je mislilo, da pridele shod motit komunisti — rudarji; očitno pa so letaki »Jugoslovanski proletarci!« tako učinkovali, da se to ni zgodilo. Na shodu sta govorila tov. Žabkar in Brandner in le bila sprejeta resolucija proti valutni reformi v škodo delavskega ljudstva z zahtevo po takojšnjih volitvah, da se konča doba nezakonitega, protiljudskega vladanja.

Shod v Celju. V soboto zvečer se je vršil v Narodnem domu shod Narodno-socialistične stranke, ki mu je predsedoval predsednik kraljevine organizacije tovariš Žabkar. Odpisalec načelstva tov. Brandner je v svojem govoru primerjal politično situacijo z velikim cirkusom, v katerem bi bilo prav zabavno slediti delantem beogralskih in ljubljanskih artistov, ako bi ljudstvo pri tem ne trpelo in obupavalo... Vzrok tem razdrapanim razmeram tleč v tem, da se vlade ne čutijo odgovorne narodu, ki jih ni volil, temveč svojim strankam. Z nainovejšo izpremembo v vladi smo prišli iz dežla pod kap. Narodni socialisti zavzemamo napram vsaki vladl, ki ne izhaja iz ljudstva, enako stališče. Zato že leto dni zahtevamo volitve, da ljudstvo samo odloči, kdo naj bo gospodar v državi. Če bomo slabo izbrali, bo to naša lastna krivda in bomo delali za to pokoro. Govornik v nadaljnjem razpravlja o zavoženih valut in o razmerju Narodno-socialistične stranke do drugih strank, povdarja loč veliko važnost vzgoje, kar le misleče ljudstvo bo v stanu urediti razmere v državi tako kakor zahtevalo ljudski interes. Ko je poročal

valec na stavljeno vprašanje, če NSS vstopi v deželno vlado, ako se jo povabi, le odgovoril, da NSS ne gre pot starih strank in da na to niti misliti in je tov. Žabkar kot član načelstva NSS sporočil sklep strankinega načelstva, da NSS ne pozna kompromisov in je vseeno, če pri prihodnjih volitvah dobi en mandat več ali manj, ker stranka ni bila ustanovljena radi mandator, kar je bilo z navdušenjem vzeto naznanje, le bil shod zaključen.

Gledališče.

REPERTOAR LJUBLJANSKEGA GLEDALIŠČA

Opera.

Dne 1. marca, ponedeljek: Zaprtó.
Dne 2. marca, torek: »Rusalka«, Abonma D/3.
Dne 3. marca, sredo: »Mignon«, Abonma A/2.
Dne 4. marca, četrtek: »Netopir«, Abonma B.
Dne 5. marca, petek: »Favst«, Abonma C.

Drama.

Dne 1. marca, ponedeljek: »Beneški trgovci«, Abonm. A.
Dne 2. marca, torek: »Brezdno«, Abonma C.
Dne 3. marca, sredo: »Beneški trgovci«, Abonma E.
Dne 4. marca, četrtek: »Kristalni grad«, Uradniška predstava, Abonma izven.
Dne 5. marca, petek: »Vrag«, Abonma D.

MARIJONETNO GLEDALIŠČE.

V torek, 2. marca ob 4. uri popoldne: »Prolog. Čarobne gosli«.
V četrtek, 4. marca ob 4. uri popoldne: »Prolog. Čarobne gosli«.
V nedeljo, 7. marca ob 4. uri popoldne: »Prolog. Čarobne gosli«.
Iz pisarne dramskega gledališča. Vsled repertoarnih težkoč drama v četrtek 4. marca ne bo igrala »Nočnega čuvaja« kot uradniško predstavo, temveč A. Funteka izvirno novlito »Kristalni grad«. — Občinstvo v dežle opozarjamo na Nuščevo veseligr »Protekcija«, ki bo vprizorjena v drami v nedeljo 7. marca popoldne.

Ljubljanska porota.

Ubol.

Rudolf Rekar, železniški prožni delavec, je dne 23. decembra lanskega leta vasoval v Kresniških Poljanah. Na železnici je prejel 500 K poplavl je s prilatelji. Po noči le še vasovat, punca pa ni hotela odpreti. Potem se je Rudolf Rekar sprl s fantom Francetom Valentičem, katerega je smrtno ranil. Ljubljansko porotno sodišče je Rudolfa Rekarja obsodilo zaradi uboja na eno leto težke leče.

Vlomi v avtogaražo hotela »Union«.

V zaklenjeno avtogaražo hotela »Union« je bilo tekom septembra in oktobra lanskega leta po noči 4-krat vlomljeno. Prvi vlom le bil v noči 30. septembra v oddelku avtogaraže angleške misije, kote povelnik le bil capitain Thomson. Vlomi so odnesli dva nova plašča in eno zračno cev, v vrednosti 2000 K. Nekaj dni poznele so v drugič vlomili ter odnesli nekemu tržaškemu šoferju dva avtomobilska plašča in dve zračni cevi, v vrednosti 2500 K. Tretjič so zopet vlomili in odnesli angleški mliši en vulkaniziran plašč in dva gonilna jermena, skupaj 2900 K. Pri četrtem vladu so bili prenošeni. Aretirani so bili aktivni volak Karol Gregorc, ki je v vojaških zaporih, dalje mehanik Robič iz Spodnje Šiške in ključavničar Josip Tičar iz Mengša. Slednja dva sta se morala včeraj pred ljubljansko poroto zagovarjati zaradi teh vlomov. Robič se zagovarja, da mu je dal neki »Žiži« — šofer — ključ od avtogaraže ter ga naprosil, naj zanj proda plašč. Vzel le dva plašča, katere le dal Tičariu, ki jih le prodal za 350 K. Drugič le našel garažo odprto, blago le vzel in odnesel na Tičarjevo stanovanje. Prodala sta plašče za 500 K. Tretjič le res vlomil. — Porotno sodišče in je obsodilo: Franceta Robiča zaradi hudodelstva tatvine na šest mesecev težke leče in Josipa Tičarja na dva meseca strogega zapore zaradi prestopa tatvine.

Splošno je sedaj opažati povsem drugo občinstvo v auditoriju. Sprva so posekali razprave samo izraziti zločinski tni. Sedaj le deželno sodišče zaposlilo policijsko stražo, da nadzira obiskovalce porotne dvorane. Tatovi in vlomi pri imajo respekt pred policijo, zato sedaj ne hočilo več poslušati, kako se njihovi tovariši zagovarjajo in izgovarjajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.

Za milijoni.

(Dalle.)

OSEMINDVAJSETO POOLAVJE.

Naslednjega dne so gostje počivali vsled raznega motenja nočnega počitka. Ura je bila deset in Grycejevo čuleče oko ni zapazilo, da bi se odprla katera vrata, in niti gospodična Aspinwall se še ni prikazala. Tričetrt na enajst se je bližala služabnica z zajutrkom vratom signorine. Ko je strežnica hotela iti mimo polistista, ji je odvzel kavo iz rok, jo nesel osebno v sobo in se zopet vrnil v par trenutkih z njo. Izročil jo je strežnici z naročilom, da želi gospodična Rogers danes le par kuhanih jajc, ki jih naj oskrbi.

Gosti, ki so odhajali v obednico, so se čudili, da je signorina po tolikem nočnem razburjenju se prikazala med vrati vsa sveža in vesela.

Vrh stonice ji je prišla Hilary nasproti. »Gospod Degraw iz Clevelanda čaka v knjižnici na vas, toda ni sam, kakor mogoče pričakujete.«

Signorina se je prestrašila: »Kdo je pri njem?«

»Takoj boste videli, se je oglasil izogibač odgovor. — »Kako ljubko vam pristola bela obleka, nihče bi ne mislil, da niste yso noč zatislili očesa.«

»Vi ste tako dobri, je šepetala signorina; ustnice so se ji tresle in na obrazu ji je bila razlita otroška boječnost. Obotavljaje se je podala Hilary v obednico, da pozdravi ostale goste, toda njene misli se mudilo pri prijateljici v knjižnici, četudi ni mogla slutiti, kako važen razgovor se je vršil tam.

Par minut je signorina stala neodločna sama s seboj se boreč: ko je nazadje vstopila, sta jo sprejela oba Degrawa. Bila je zelo iznenadena, kajti ni pričakovala, da bo videla umetnika. Še neki tretji gospod je bil v sobi navzoč.

Degraw iz Clevelanda je prvi povzel besedo ter izrazil svoje veselje nad srečno rešitvijo deklice. »Najprej vam moram razodeti važno novico, gospodična Rogers. Upam namreč, da vas za vedno oprostim nevarnosti,

ki je doslej plavala nad našo glavo. Ako je toliko deklic vašega imena in da ste vi sami v zadnjem času bili v hudi stiski, sta tega kriva zločinca, ki sta se zarotila, da preprečita izvolitev deklice, ki je določena za dednjo ogromnega premoženja. Ta mora biti Jenny Rogers in odgovarjati po svojih lastnostih gotovim pogojem zapustnika.«

»Jenny Rogers?« — To je vendar moje ime, je vzkliknila signorina; »toda nikakor ne morete misliti!«

Degraw jo je smehljaje prekinil: »Da, vi ste izvoljena in ko boste v posesti bogastev, vedo oni lopovi, da so se njih sramotni načrti izjalovili. Ne bodo vaše varnosti dalje ogrožali, kajti vaša smrt jim ne prinese nikakega dobička. Ali me razumete, gospodična Rogers?«

Zrla je vanj z brezmejnimi začudenjem. »Jaz, dedinja velikega premoženja — od koga prihaja — s čim sem si ga prislužila — kaj pričakuje zato od mene?«

»Ničesar ne pričakujemo od vas, je bil Degraw resen odgovor. »Rajni vam voli svoje bogastvo. Močete li slišati njegovo zgodbo? Potem boste mogoče razumeli, zakaj se naj ravno vi zahvalite njegovi velikodušnosti. Mogoče se posreči gospodu Waldenu vam položaj bolj razjasniti, je rekel Degraw, predstavljajoč ji še tujca, ki je bil navzoč. »On je odvetnik in vam lahko pojasni zakonite formalitete, ki jih morate izpolniti.«

Prpognila se je in gleda na listino v svojih rokah, kakor da ne ve, kaj ji je storiti.

»A darilno pismo je pisano v vašem imenu, gospod Degraw, je zaklicala. »Ali ste vi tisti, od katerega izvira to veličansko premoženje?«

Degraw je odkimal in čudežnemu umetniku nišla bolečina poteza krog ust, ko je odgovoril:

»Ne, ni moj ta čudežni dar, samo moja roka je, ki ga deli. Poslušajte predvsem povest o Delancyju, predno nadaljujemo.«

Odvetnik se je podal v sosedno sobo. Degraw je sedel poleg signorine in ji pripovedoval o čudni usodi Delancyja, kar nam je že znano. Začuden je poslušala in več kakor enkrat so se ji napolnile lepe oči s solzami. Ko je končal, je povesila glavo in molče premišljevala.

Degraw jo je prijel za roko, in je ginjen živahno nadaljeval:

»Ko sem vas izsledil, gospodična Rogers, sem storil to samo zato, da izpolnim dano obljubo. Pri daljšem občevanju ste pa postali mojemu srcu najdražja. Da se zdaj obotavljam vam odkriti svojo ljubezen, storim to samo zato, ker mi moja čast ne dovoljuje bogastvo deliti z vami, s katerim sem razpolagal po lastni volji.«

Olboko ginjena je naglo pogledala proti oknu, kjer je stal umetnik še vedno na istem mestu.

»Vem, da nisva sama, je Degraw mirno nadaljeval, »sam sem prosil gospoda, da me spremlja kot svedok vaše odločitve. Ne smem ljubezni ponuditi oni, ki sem ji sam ponudil bano bogastvo. Če mi pa rečete, da naj raztrgam listino, — tedaj — glas mu je odpovedal in mož se je tresel vsled silne razburjenosti.

Umetnik ga je gledal poln tesnobe; bo li imela moč protiviti se taki strasti? Bo li znala ceniti visoko vrednost plemenitega snubca ter odklonila silaj in bogastvo.

Kmalu se mu je dvom razjasnil; njen pogled je prosil milosti, njeno oko ni izražalo oboževanja in ljubezni, gledala je le bojazljivo in zbegano. »Ah, je zaklicala, »v kak položaj ste me spravili!«

Rahlo je odprl roko, ki je držala njeno oklenjeno. »Ne, ne, je odgovoril prijazno, »na prvo mojo besedo se vrne gospod Walden. Ničesar drugega nisem pričakoval; hotel sem le biti vam nasproti popolnoma odkrit in vsaj poskusiti, da si priborim srečo življenja. Ponesrečilo se mi je, pa upam, da nisem izgubil vašega spoštovanja.«

»Ne, nikakor, je klicala vsa iz sebe, »da bi le čutila, da — — —

»Ne dalje, ji je prestrigel besedo, »razumem vas in obžalujem iskreno, če sem vam pripravil bitkost. Takoj pozovem odvetnika.«

Še predno je posušila solze in si spet pridobila samozavest, je vstopil gospod Walden. Listine so se pravilno podpisale, in signorina Valdi, ki je pred par trenutki bila še revna, je stala sedaj pred njimi kot upravičena dedinja milijonov.

Zdelo se je, da se je po tem pomembnem

trenutku hipno spremenila. Njena drobna postava je postala višja, samozavestnejša. Celo njena lepota je izražala častljivost, ki je sicer še bolj očarala, a vendar izključila ono gubljivo ljubeznost, s katero je bila priklenila nase dvoje močnih moških src.

Umetnik, ki je s pritajenim dihanjem poslušal, je stopil sedaj pred njo, da ji častita. Smehljaj, s katerim ga je sprejela, ni pripustil nikakega dvoma o čutu njenega srca, a njena oseba se je kopala v radostnem samodopadenu, da ni imel poguma, govoriti o svoji srčni zadevi.

»Oh, kje je Hilary?« je vzkliknila signorina, »da ji lahko oznamim svojo srečo! Če vidim njen ljubi obraz, se bom prepričala, da res niso sanje, kar doživljam.«

Degraw iz Clevelanda je svoje rahlo obzirnost do nje še povečal s tem da se je sam ponudil poiskati gospodično Hilary. Odšel je z odvetnikom in pustil signorino samo z umetnikom.

Ta je novoizvoljeni dedinji iskreno stisnil roko in zaklical:

»Se eno besedo, signorina, predno svet zve za vašo srečo. Da vas ljubim, veste; že prej sem vam odkril svoje srce. A tedaj niste bili posestnica milijonov in oba nisva slutila, kaj vam hoče pokloniti usoda. Nikar se ne občutite vezano name, po znakih naklonjenosti, ki ste mi jih dosedaj izkazali. Zame ostanete vedno ista, revna ali bogata, a ljubezen, ki ste jo hoteli tedaj uslišati, bi imela za vas mogoče manj privlačne sile. Zato se mi ne zdi častno, vas vprašati sedaj, da mi odgovorite na mojo snubitev, ko se še niste navadili na svoje novo dostojanstvo in na vse užitke, ki vam jih bo nudilo bogastvo. Če se čez pol leta še spomnite na umetnika Hamilton Degrawa, potem — — —

»Ah, je zaklicala v ljubki zmedenosti, »ne morem tako dolgo čakati. Nimam doma, ne svetovalca, ne varuha in zabredla bi v tisoč blodni. Čemu bi ne bili popolnoma srečni, ako nam je usoda mila?«

»Blažene besede! Kdo bi mogel nasprotovati taki prošnji! Ginja to je gledal, roke ji je pokrnil s poljub — a zaročiti, kakor je ona predlagala se ni mogel.

(Dalle prih.)

Zahtevajte "Jugoslavija" v vseh gostilnah, kavarnah in brionicah!
Pridobivajte naročnikov!

Mali oglasi.

Proda se:

Prodaja švicarske po umetnikih izdelane svile, bogata izbira rokavic, kravati, kmečkih rut, šerp, etaminskih trakov, finih ročnih batist, usnenih izdelkov ter raznega modnega blaga se dobi v Ciril Metodovi ulici 16/1. 801

Na prodaj je biljard skoraj popolnoma nov s kompletno opravo, starejši model z jako dobro ohranjenimi sukoni in s strganimi nogami za 7000 kron. Ogleda se naj pri mizarju Sviga na Bregu pri Celju, ki da polne podatke. 305

Kupi se:

Moško kolo kupim, Nahajati se mora v dobrem stanju ter dobro ohranjen. Naslov v upravi. 308

Službe:

Dva hišarska pomočnika se sprejemata pri Franjo Dolžan, Celje. 298

Dobrovoljec, demobiliziran več popolnoma francoščine v govoru, išče primerne službe tu ali v Jugoslaviji sploh. Verziran je v umetni sadreji. Oferte prosim pod "št. 7" na upravnitvo lista. 800

Kuharica, prva moč, se sprejme v trajno službo. Zmožna vrtnega dela, ima prednost. — Ponudbe na "Hotel Triglav, Savnica ob Savi". 310

Sprejme se spretna prodajalka in učenka v trgovini L. Bonac. 304

Šivilja, dobro izurjena v angleškem ali francoskem delu se sprejme proti dobri plači. Prednost imajo specialiste ali provratne moči. Vstop takoj. Provratna plača. Istotam se išče pomočnik za malo delo. Verdnik & Znidar, Poljanska cesta 12. 309

Razno:

Dobro idečo gostilno na deli ali v kakem večjem kraju se vzame z inventarjem pod ugodnimi pogoji takoj v najem. Ponu be na upravnitvo pod "1. maj 1920" 304

Odpomoč za stanovanje. V Mavertu pri Cmojliju dam v svojih hiš stanovanje zastojni plačo po dogovoru, kdor obdela maj mali vinograd. Ponudbe A. Kaffel, Kočevje. 303

Uradnik ali visokošolac se sprejme kot sostanovalec takoj. Ponudbe pod "Hrana in stanovanje" na upravo lista. 306

Blode (krlje) deske in trame
Iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba "Impex" v Ljubljani, Brekov trg 10.

DRVA

suha, mehka in trda, žagana in cepljena dobavi in pripele na dom SREBOTNJAK, Kolodvor-39 ska ulica šte. 81.

Bratovskoskladnični zdravnik

za premogovnik Rajhenburg, Trboveljske premogokopne družbe se išče. Naslop službe 15. majnika 1920. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na: "Bratovskoskladnični" Trbovlje.

Vinske sode

transportne in hramne se kupi. Ponudbe z navedbo cene in velikosti na upravn. pod "Vinski sodi".

Kopalno banjo kupim.

Ponudbe z navedbo cene na upravnitvo pod "Kopalna banja".

Kupim hišo v Mariboru

na prometnem kraju. Ponudbe na upravnitvo "Jugoslavije" v Mariboru, glavni trg pod "Hiša".

Hiša z dvoriščem oz. vrtom ali stavbišče

na prometnem kraju v Ljubljani se kupi. Ponudbe na upravnitvo pod št. "500-000".

Zavod "Rudna Gruda" v Celju prodaja

pet velikih obrastajočih se hiš, deloma skoro nove (400 000 - 850 000); eno dvonadstropno za tvornico pripravno (800 000), jedno hišico za branjarje (55 000), vse v Celju. — Jedno srednje hišo tik mesta (100 000); viho hižo Celja (150 000); hišo v Žaku; posestvice pri Rajhenburgu (35 000); 20 orolov posestva s srednjim smrekovim gozdom pri Zidanem mostu. — Oglase se neobvezno v Celju, Gosposka ulica 6/L. 200

Poravnajte zaostalo naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi.

Mleka ne bo!

Slav občinstvu naznanjam, da v prihodnje ne bo več mogoče razdeljevati mleka radi pomanjkanja razsvetljave. Električne razsvetljave pa ne moremo dobiti. Petroleja in karbida tudi ni. Radi tega se mleko v tem ne more pasterizirati, nepasterizirano se pa do drugega dne ne drži ter se pokvari. Zato smo prisiljeni izdelovati mlečne izdelke, kar je v kvar družbi in ljudstvu. Spoštovanjem

Frane Jesenovec, vodja mlekarne 286
Vojaška ulica 10.

Crnilo :: rdečilo

barva za štampilke (modra in rdeča)

"SNAŽI" najboljšo sredstvo za čiščenje kovin po tovarniških cenah.

Kemični proizvod O. Čertalič, Ljubljana

Opekarska cesta šte. 81.

Dumić, Givić & Pitarević

trgovačko društvo za uvoz i izvoz Zagreb - - - M. M. 22-49 Zrinjevac 15.

Brašno, pšenice, kukuruz, zob i ostale žitarice. — Sibice, svjeće, sapun, kavu i ostalu kolonijalnu robu na veliko nudi uz najpovoljnije uvjete. 190

Izšla je najnovija moda za dame in gospode.

Kostimi, pomladni plašči, obleke, žaketi za gde. natančno po modelih. Podčastnikom in uradnikom in došlim ujetnikom primeren popust.

Krojači in krojačice! Razpošiljam najmoderneje kroje. Treba vpslati samo mero in dobi se modern kraj. Cena za delo oblek od 300 K naprej.

F. Potočnik, Selenburgova ul. 6/L.

Oglasi Oglase ekspedicije "Jadran" v Mariboru.

SOL
cele vagone odda: importna ter eksportna tvrdka FERDO SERT MARIBOR, Koroška cesta šte. 21.

Erzjavci: SERT, Maribor, telefon interurban šte. 245. 228

Cigaretni papir

sledče vrste:

Golub, Abadie, Club in Samum

priporoča na debelo

"Dranus-Papirica", Ljubljana, Mesini trg 11.

"VARDAR" sladna kava

izdelek I. jugoslovanske tovarne sladne kave Jovo Gigović, Nova Gradiška

v zavrtkih po 200 in 500 g, v originalnih zabojih po 50 kg netto po najnižji ceni, franko vsaka železniška postaja.

se dobiva pri JOVO GIGOVIĆ

MARIBOR III, Glavni trg 21.

Tovarna Jos. Reich v Ljubljani

parna barvarija, kemična čistilnica oblek in svetlolikalnice perila

je otvorila svojo

podružnico v Kočevju št. 39

kjer se sprejemajo naročila. 285

Stavbeni les

kupi vsako množino tvrdka Trevisan Luin & Co. iz Trsta, Via Loggia 11. Zastopnik tvrdke Leon Luin se nahaja najmanj enkrat na teden v Ljubljani in ima svoje shajališče pri tvrdki Tavcar in Svetina, stavbeno podjetje in zaloga stavbenega materiala, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6, kamor naj se pošiljajo tudi informacije in ponudbe. — Naslov za telegrame: Tavcar-Svetina, Ljubljana. 282

Tvrdka Verdnik & Znidar

Specijalni modni atelje za dame in gospode

Ljubljana, Poljanska cesta 12

uljudno naznanja slavn. občinstvu, da je ravno kar došla nova moda za pomlad; izšli so krasni modeli za kostime, matine, plašče, krasni športni kostimi za jahanje in drug različen šport. Modne barve za gospode so: siva, rujava, najmodernejša pa je svetlo-modra. 281

Razpis služb.

Začasen obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Šolski dvorced 2, razpisuje mesto uradnika s prejemki XI., X. ali IX. plačilnega razreda državnih uradnikov za službo

nadzornika.

Prosilec s primernim nastopom, ki so dovršili visoko ali kako srednjo šolo s maturo in se izkažejo s prakso, ki bi jih vsposobila za razpisano mesto, se morajo osebno predstaviti v zavodu.

Istotam se sprejmejo

3 praktikanti za uradniško službo,

ki se imenujejo po polletnem zadovoljivem službovanju za vizorične uradnike v XI. činovnem razredu državnih uradnikov. Prednost imajo prosilec s pisarniško prakso.

Istotam se sprejme

poduradnik

z nižjo srednješolsko naobrazbo in najmanj dveletno pisarniško prakso s prejemki državnih pomožnih uradnikov.

Prednost imajo jugoslovanski legionarji, vojni invalidi, poznalci gospodarskih razmer v Sloveniji.

Kolka proste prošnje, opremljene s curriculum vitae, s rojstnim listom, domovnico, z navedbo izobraževanja in zdravniškim spričevalom, z dokazili o dovršenih študijah ter o dosedanjem službovanju oziroma z navedbo referenc, naj vložijo prosilci jugoslovanske narodnosti, ki še niso prekoračili 35. leta svoje starosti

do dne 15. marca 1920

naravnost pri zavodu.

V Ljubljani, dne 23. februarja 1920.

Začasen obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.